

't Speel-Kwartier

Christelijke basisschool

Schoolondersteuningsplan 2016-2020

INHOUD

INLEIDING

HOOFDSTUK 1 – Passend onderwijs - algemeen

- 1.1 Zorgplicht, ons een zorg! Onze ondersteuning i.p.v. zorg
- 1.2 Ondersteuning in niveaus
- 1.3 Passend onderwijs op CBS 't Speel-Kwartier
- 1.4 Organisatie interne begeleiding en leerlingondersteuning
- 1.5 Ontwikkelambities
- 1.6 Stroomschema zorgplicht bij aanmelding PO

HOOFDSTUK 2 – Leerlingen en hun ontwikkeling volgen

- 2.1 Het volgen, evalueren en ondersteunen van de ontwikkeling van leerlingen
- 2.2 Samenwerking en gesprekken met ouders
- 2.3 Vakgebieden volgen m.b.t. methode-onafhankelijke toetsen

HOOFDSTUK 3 – Leerlingen met een ontwikkelingsachterstand/-voorsprong

- 3.1 Algemeen
- 3.2 Kleuters
- 3.3 Groep 3 t/m 8

HOOFDSTUK 4 – Communicatie binnen onze ondersteuningsstructuur

- 5.1 Communicatie met leerlingen
- 5.2 Communicatie met ouders
- 5.3 Communicatie met externen

HOOFDSTUK 5 - Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

- 6.1 Taken groepsleerkracht in het kader van de leerlingenzorg
- 6.2 Taken directeur in het kader van de leerlingenzorg
- 6.3 Taken intern begeleider (IB) in het kader van de leerlingenzorg
- 6.4 Taken bouwcoördinator (BC) in het kader van de leerlingenzorg
- 6.5 Taken onderwijsondersteuners (OC) groep 1-8

HOOFDSTUK 6 - Bijlagen

Bijlage 1 - Stroomschema zorgplicht bij aanmelding reguliere PO-school

Zie verder onze protocollen op de t schijf (Deze protocollen komen minimaal een keer per jaar op een teambrede vergadering aanbod)

- Protocol OGW kwaliteitsbeleid
- Protocol taal-lezen
- Protocol rekenen
- Protocol lees- en spellingshulpvragen / dyslexie
- Protocol dyscalculie
- Protocol omgang met elkaar/ sociaal veiligheidsplan
- Protocol overgang groep1-2 en 2-3
- Protocol vertragen basisschool
- Protocol ontwikkelingsvoorsprong (verdiepen, verrijken en versnellen)

- Protocol eigen leerlijn
- Protocol compenserende middelen
- Protocol therapieën buiten schooltijd
- Protocol ouderparticipatie
- Protocol verwijzing voortgezet onderwijs

INLEIDING

Als team van CBS 't Speel-Kwartier streven we ernaar alle leerlingen die bij ons op school zitten vanuit een veilig pedagogisch klimaat een ontwikkeling te bieden die de hele persoon betreft en waarbij de christelijke identiteit ons uitgangspunt is.

Dit beleid is geschreven vanuit de visie van 't Speel-Kwartier. Dit beleid ondersteunt ons bij het bereiken van ons onderwijskundig doel; *Kinderen begeleiden in hun ontwikkeling van nu, met het oog op de toekomst. Wij willen kinderen leren geloven in hun eigen ik, verantwoordelijk en betrokken maken voor hun eigen leerproces en leren zorg te dragen voor zichzelf, elkaar en de wereld om hen heen. Wij geloven in ontwikkeling. Samenwerking, maatschappelijk, inspirerend, leerling gericht en eigentijds* zijn onze kernwoorden. Ouders zien wij als professioneel, actief betrokken en kindgericht.

Dit beleid beschrijft concreet hoe onze visie zichtbaar wordt in ons dagelijks handelen en zijn.

Onze opdracht

Wij zien het als onze opdracht de ontwikkeling van een kind te stimuleren en uit te dagen. De inspiratie voor die ontwikkeling vinden we in de Bijbelse waarden en normen als fundament en als richtingaanwijzer voor ons leven. CBS 't Speel-Kwartier creëert daarvoor een uitdagende leeromgeving waarin het kind zijn talenten ontwikkelt en zich gewaardeerd voelt.

Visie op de identiteit

Wij zijn een school waarin de Bijbelse waarden en normen *zichtbaar* zijn in de levenshouding van de medewerkers en de kinderen, *merkbaar* in de methoden en *voelbaar* in het pedagogisch-didactisch klimaat.

Visie op het kind

CBS 't Speel-Kwartier komt tegemoet aan de drie basisbehoeften van ieder kind: *relatie, competentie en autonomie*. Wij vinden het belangrijk dat ieder kind zich geliefd en gewaardeerd weet door de mensen om zich heen.

Visie op onderwijs

Wij willen kinderen opvoeden tot zelfstandig denkende mensen die hun verantwoordelijkheden ten opzichte van zichzelf en anderen leren aangaan. Wij leiden kinderen bij 't Speel-Kwartier op tot diplomagericht onderwijs. Wij gaan uit van het behalen van de minimaal 1F doelen bij alle leerlingen bij ons op school op 12 jarige leeftijd, met als doel om onze leerlingen de basis te geven om gelukkige en zelfstandige burgers te worden.

In ons onderwijs leren wij de kinderen verantwoordelijkheid en eigenaarschap te nemen voor hun eigen leerproces. Dit naar gelang hun leeftijdsontwikkeling en mogelijkheden. De kinderen krijgen de mogelijkheden *om zelf actief problemen op te lossen, de mogelijkheid om zelf te plannen* wat en *met wie zij* leren. Dit leert kinderen *zelfstandig nadenken* en beter begrijpen. Kinderen worden gestimuleerd om eigen activiteiten te ontplooiën. Kinderen krijgen volop de kans om *trots* te zijn op hun eigen werk. Er wordt zorgvuldig omgegaan met en aandacht besteed aan gemaakt werk. Kinderen voelen zich hierdoor gewaardeerd, leren reflecteren op de eigen prestatie en ervaren dat zij van fouten leren.

Onze kinderen worden *betrokken bij hun eigen leerproces, de leeromgeving en het welzijn van hun medeleerlingen*. Kinderen worden op school geconfronteerd met de mening van andersdenkenden en leren daar *respectvol* mee om te gaan.

Ons motto:

Geloof in Ontwikkeling

Vanuit deze missie en visie staan we voor de uitdaging een ondersteuningssysteem te ontwikkelen dat ertoe bijdraagt alle leerlingen op onze school optimale ondersteuning te bieden. Dit geldt voor

zowel leerlingen met een (leer-)ontwikkelingsachterstand/- hulpvragen als voor leerlingen met een (leer-) ontwikkelingsvoorsprong.

Het is onze voortdurende verlangen om de leerlingen tijdens de periode waarin ze onze school bezoeken op adequate wijze hulp te bieden en te begeleiden. Om dit te bereiken hebben we elkaar, collega's en ouders nodig. *Educatief partnerschap* is een kernwaarde die wij graag verder ontwikkelen de komende jaren.

In elke groep zitten een aantal leerlingen die speciale/ extra ondersteuning nodig hebben. Van een groepsleerkracht verwachten wij dat hij/zij de expertise in huis heeft om de toevertrouwde leerlingen op een deskundige manier te begeleiden en/ of deze wil ontwikkelen. Zo ook om aan te geven als zijn/ haar expertise ontoereikend is. Samen zijn wij als school namelijk verantwoordelijk voor goed onderwijs. Soms is er meer en/ of een andere begeleiding nodig. Door het ontwikkelen van een gedegen en goed georganiseerde ondersteuningsstructuur brengen we samenhang aan tussen de ondersteuning die in de verschillende groepen en op de verschillende niveaus geboden worden. Zo wordt de extra ondersteuning die de groepsleerkracht biedt, een gezamenlijke 'zorg' van ons als school.

HOOFDSTUK 1 - Passend onderwijs

1.1 Zorgplicht: 'ons een zorg'!

Met het ingaan van de Wet Passend Onderwijs op 1 augustus 2014 hebben alle scholen 'zorgplicht'. CBS 't Speel-Kwartier wil zorgen voor passend onderwijs voor iedere leerling die is aangenomen. Dit kan door zelf passend onderwijs te bieden of een meer passende onderwijsplek te regelen in onze regio.

Hierin spreken wij zoals eerder benoemd over ondersteuningsbehoeftes in plaats van zorg. Dit geeft vanuit onze visie weer hoe wij kijken naar kinderen. Het woord 'ondersteuning' geeft aan dat wij korte of langdurige hulp en/of steun bieden. Hulp geeft aan dat wij leerlingen (tijdelijk) helpen bij hun ontwikkeling daar waar zij het (nog) niet alleen kunnen. Wij gaan er bij onze ondersteuning zoveel mogelijk vanuit dat het kind het na de ondersteuning wel alleen kan. Hulp zorgt dat een kind een stap verder komt in zijn/haar ontwikkeling.

Vanuit onze visie zien wij passend onderwijs niet als een plicht. De wet op Passend Onderwijs is voor CBS 't Speel-Kwartier een hulpmiddel om tegemoet te komen aan de diverse behoeftes van onze leerlingen. Hierbij wordt altijd gekeken naar wat mogelijk is binnen onze school vanuit onze visie, wat goed en mogelijk is voor de leerling met de hulpvraag, de andere leerlingen én leerkracht. De volgende vraag wordt voortdurend gesteld 'Wat heeft deze leerling, deze groep leerlingen en/ of deze leerkracht nodig zodat het wel lukt?'

In de verschillende groepen streven we naar het realiseren van actief passend onderwijs. Dit is onderwijs dat afgestemd is op de (individuele) verschillende mogelijkheden en eventuele specifieke behoeftes van in principe alle kinderen. Een groepsleerkracht die actief onderwijs geeft, houdt rekening met verschillen in onderwijsbehoeftes tussen leerlingen en anticipeert hierop. Actief passend onderwijs heeft daarmee een *preventief* karakter.

Belangrijke pijlers van actief passend onderwijs zijn:

- goed klassenmanagement;
- een positief pedagogisch klimaat;
- werken met standaard groepsplannen; (m.b.v. drie niveaugroepen (*basis, verrijkt en intensief*),
- waar nodig én mogelijk individuele aanpak;
- effectieve directe instructie m.b.t. groepsplannen;
- dag- en weeschema's m.b.v. werkbord vanaf groep 3;
- zo mogelijk preventief werken;
- (leren) zelfstandig werken;
- bieden van goede sociale ondersteuning;
- het systematisch en cyclisch volgen, evalueren en ondersteunen van leerlingen;
- reflecteren met en door leerlingen;
- nauwe samenwerking ouders-school.

Ons doel:

- de leerling, die de potentie heeft tot het behalen van de minimale 1F niveau op 12 jarige leeftijd, het diplomagericht onderwijs bieden die hij/zij nodig heeft waardoor hij/zij zich optimaal kan ontwikkelen binnen zijn/ haar (on-) mogelijkheden en de (on-) mogelijkheden van ons leerstofjaarklassensysteem en;
- zo vroeg mogelijk afstemmen op de gelijke en verschillende onderwijsbehoeftes van een kind om zo in te spelen om de specifieke onderwijsbehoeftes;
- waar mogelijk preventief werken om hulpvragen en/ of problemen te voorkomen.

We doen dit door:

- het systematisch volgen, begeleiden en ondersteunen van leerlingen, zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel gebied d.m.v. observaties, gesprekken, (niet) methode-gebonden toetsen en het leerlingvolgsystemen Parnassys;
- het doen van een goede verslaglegging van de aanpak in het groepsplan en leerlingvolgsysteem;

- zo mogelijk preventief in plaats van curatief te handelen
- het maken van duidelijke afspraken rond signaleren, diagnosticeren, remediëren en evalueren;
- het houden van systematische en cyclische besprekingen;
- het op niveau houden en uitbreiden van de deskundigheid van groepsleerkrachten op het gebied van leer- en gedragsproblematiek middels het volgen van nascholing (zie scholingsplan).

1.1.1 SWV R&GV

Wij willen dat zoveel mogelijk leerlingen op CBS 't Speel-Kwartier in de eigen leefomgeving met succes het basisonderwijs doorlopen. Om dit goed te kunnen doen is binnen onze regio een samenwerkingsverband in het leven geroepen waarin 35 samenwerkende schoolbesturen samen verantwoordelijk zijn voor passend onderwijs aan alle leerlingen in dit samenwerkingsverband. CBS 't Speel-Kwartier, met als bestuur het Christelijk Primair Onderwijs Veenendaal e.o. (CPOV), valt onder het samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei (SWV R&GV). Alle besturen uit dit samenwerkingsverband zijn wettelijk verplicht alle leerlingen passend onderwijs te bieden op de eigen school of een andere school. Door samen te werken kunnen de scholen samen zorg dragen voor een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen, zodat elke leerling de onderwijsondersteuning krijgt die aansluit bij zijn/haar onderwijsbehoeften.

Bij aanmelding op de basisschool wordt binnen het CPOV, waar CBS 't Speel-Kwartier onder valt, gebruik gemaakt van een stroomschema¹.

SAMENWERKINGSVERBAND

 Rijn & Gelderse Vallei

1.2 Ondersteuning in niveaus

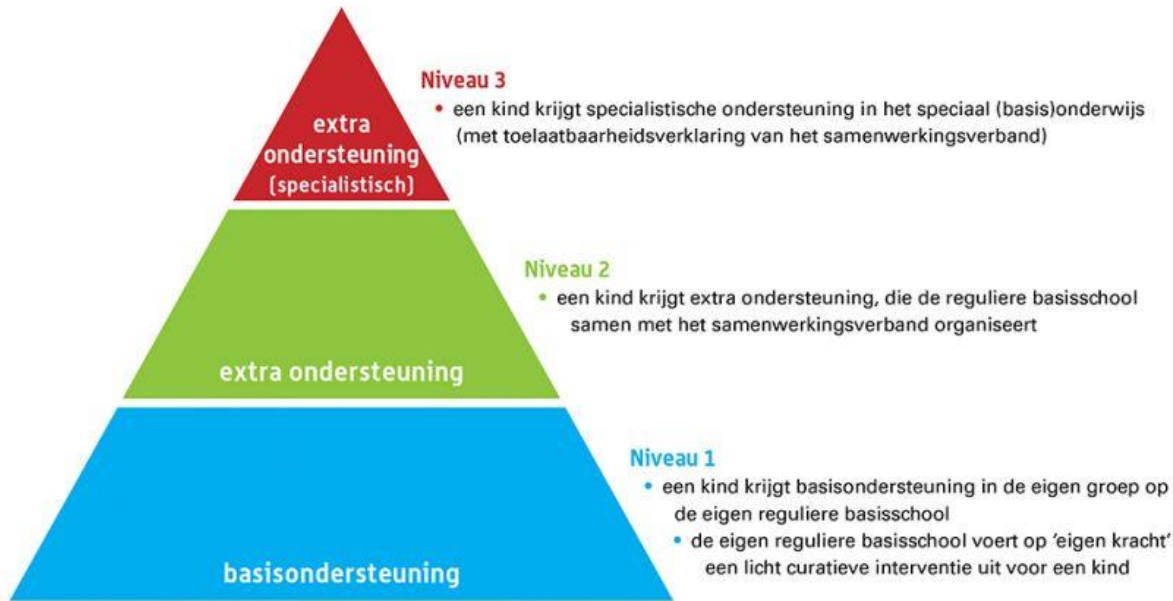
Binnen het SWV R&GV - en dus ook op CBS 't Speel-Kwartier - wordt gewerkt met drie niveaus van ondersteuning. Welke niveaus dat zijn en wat elk niveau inhoudt, kunt u hieronder lezen.

Niveau 1 – basisondersteuning

Wanneer uw kind extra 'lichte' ondersteuning nodig heeft, biedt de leerkracht die zelf aan in de groep. De intern begeleider van de school organiseert, samen met de betreffende leerkracht, de ondersteuning. Hierbij valt te denken aan hulpmiddelen voor een leerling met dyslexie, dyscalculie, ondersteuning bij beperkte achterstanden of een programma om meer begaafden uit te dagen. Dit valt allemaal onder '**basisondersteuning**'. Basisondersteuning omvat alle preventieve en zogenoemde 'licht preventieve en curatieve interventies' die je als basisschool planmatig inzet voor een leerling. Soms zijn daar externe deskundigen of ketenpartners bij betrokken. Het gaat om alles wat de basisschool op eigen kracht uitvoert; er is géén sprake van een indicatie.

In de onderstaande figuur wordt deze vorm van ondersteuning aangeduid met **niveau 1**.

¹ Zie bijlage 7.1 : Stroomschema zorgplicht bij aanmelding reguliere basisschool.

Niveau 2 – extra ondersteuning

Is de basisondersteuning onvoldoende passend? Dan zorgen wij als 't Speel-Kwartier voor onderwijs die wel aansluit bij de onderwijsbehoeften. Dit is **extra ondersteuning op niveau 2**. Wij vullen het Groeidocument Handelingsgericht Arrangeren in. Dit is een hulpmiddel dat elke basisschool in onze regio gebruikt om in kaart te brengen wat een kind precies nodig heeft om zich verder te ontwikkelen. Extra ondersteuning op niveau 2 biedt de eigen basisschool aan, eventueel samen met een andere basisschool, het speciaal (basis)onderwijs of externe deskundigen. Binnen ons bestuur bestaat er bijvoorbeeld de mogelijkheid om een leerling voor een bepaalde periode in de bovenschoolse Plusklas, de Schakelklas of de Familieklass te plaatsen.

Niveau 3 – extra ondersteuning (specialistisch)

Heeft een leerling méér nodig dan extra ondersteuning in de eigen basisschool, dan kan het speciaal (basis)onderwijs een specialistisch onderwijs bieden. Wanneer de hulpvraag van de leerling de mogelijkheden van onze school aantoonbaar te boven gaat, zoeken we naar een andere, meer passende leeromgeving voor deze leerling. Dit is de ondersteuning op **niveau 3**. We werken hiervoor optimaal samen met de andere basisscholen, de scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in onze regio en wanneer dit nodig is buiten de regio. Deze scholen bieden 'speciale ondersteuning'. Speciale ondersteuning omvat het (zeer) gespecialiseerde onderwijsprogramma (leerstofaanbod, didactische aanpak, pedagogische aanpak, klassenmanagement, schoolklimaat) dat elke speciale (basis)school voor haar leerlingen verzorgt.

Extra speciale ondersteuning (=extra ondersteuning op niveau 3)

Speciale ondersteuning is bedoeld voor de leerling met (zeer) specifieke onderwijsbehoeften. Dit maakt het noodzakelijk dat deze leerling gebruik maakt van een tijdelijke of langdurige begeleiding in een (zeer) gespecialiseerde onderwijsvoorziening; scholen voor speciaal (basis)onderwijs die in onze regio gevestigd zijn.

Deze scholen bieden (zeer) gespecialiseerde onderwijsondersteuning voor:

- leerlingen met een sterke verstandelijke beperking;
- leerlingen met meervoudige beperkingen;
- leerlingen met een complexe sociale gedragsproblematiek;
- leerlingen met een ernstige concentratie problematiek;
- leerlingen met een grote leerachterstand (taal, lezen, rekenen);
- leerlingen met ernstige lichamelijke beperkingen;

- leerlingen met een ernstige visuele beperking;
- leerlingen met een ernstige auditieve en/of communicatieve beperking;
- langdurig zieke leerlingen en leerlingen met een ernstige vorm van epilepsie.

Voor deze **speciale ondersteuning** geeft het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring af.

Uitgangspunt van het SWV R&GV is dat leerlingen zoveel mogelijk op een reguliere school in de eigen leefomgeving met succes het basisonderwijs kunnen doorlopen, eventueel met extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Dat lukt niet altijd en sommige leerlingen zijn aangewezen op speciaal basisonderwijs of een school voor speciaal onderwijs. SWV R&GV stelt vast of een leerling toelaatbaar is tot deze vormen van onderwijs en werkt daarom nauw samen met deze onderwijsinstellingen. De zorg voor leerlingen is niet alleen de verantwoordelijkheid van het onderwijs. Daarom werkt SWV R&GV intensief samen met ketenpartners uit de jeugdgezondheidszorg, de jeugdhulpverlening en het maatschappelijk werk.

1.3 Passend onderwijs op CBS 't Speel-Kwartier

Wij zorgen ervoor dat onze leerlingen de onderwijssteuning krijgen die zij nodig hebben om zich zo goed mogelijk te kunnen ontwikkelen passend binnen hun (on-) mogelijkheden, waarbij zij opgeleid worden tot diplomagericht onderwijs en de kerndoelen op minimaal 1F niveau behalen op 12 jarige leeftijd. We onderwijzen onze leerlingen zo, dat ze kunnen instromen in een vorm van bij hun passend diplomagericht onderwijs. Dit doen we in samenspraak met de ouders en/of verzorgers. Als school zijn wij, vanuit onze expertise op goed onderwijs, eind verantwoordelijk bij het nemen van een besluit.

Pas als de hulpvraag van de leerling de mogelijkheden van onze school aantoonbaar te boven gaat, zoeken we naar een andere, meer passende onderwijsvoorziening voor deze leerling. We werken hiervoor optimaal samen met ouders, de andere basisscholen, de scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs binnen het SWV R&GV.

Onze mogelijkheden

CBS 't Speel-Kwartier beschikt over diverse mogelijkheden om goed passend onderwijs en extra ondersteuning te bieden voor de leerlingen die dit nodig hebben.

Sommige leerlingen hebben specialistische ondersteuning nodig vanuit (zeer) specifieke onderwijsbehoeften. In ons onderwijs kijken wij telkens naar dat wat goed, behapbaar en mogelijk is voor deze leerling, de andere leerlingen én de leerkracht. Er zijn grenzen aan onze mogelijkheden. Bij deze grenzen denken wij aan tijd, ruimte en pedagogische of didactische mogelijkheden.

We beschrijven in dit document wat we in onze school kunnen bieden en waar onze grenzen liggen. We beschrijven wanneer de hulpvraag van de leerling de mogelijkheden van onze school aantoonbaar te boven gaat. Dit markeert de situatie waarbij we in samenspraak met ouders (verzorgers) op zoek gaan naar een andere meer passende leeromgeving voor de leerling. Dit is in belang van de ontwikkeling van de leerling.

1.3.1 Wij bieden basisondersteuning aan onze leerlingen

In onze school bieden wij onze leerlingen de basisondersteuning. Deze is erop gericht dat elke leerling zich in een zo mogelijk ononderbroken proces kan ontwikkelen tot het behalen van de minimale 1F doelen op 12 jarige leeftijd. Hierbij gaan wij uit van het behalen van de gestelde kerndoelen en de streefniveaus.

Onder de basisondersteuning valt de leerstofaanbod, didactische aanpak, pedagogische aanpak, klassenmanagement en schoolklimaat die wij als basis zien. Basisondersteuning bestaat uit onderwijsarrangementen. Afhankelijk van de onderwijsbehoeften ontvangt de leerling een passend arrangement. Wij bieden onze leerlingen in principe drie typen van arrangementen aan. Dit is ons basisaanbod.

A. *Basisarrangement (basisonderwijsprogramma) - groen*

Dit is het (standaard) onderwijsprogramma dat elke leerling in de groep volgt inclusief de daarmee samenhangende ondersteuning. De leerling krijgt de basisinstructie en de basisleerstof. Voor de meeste leerlingen is het basisarrangement voldoende om de kerndoelen van het basisonderwijs te behalen. Dit staat beschreven in het groepsplan groen-basisondersteuning.

B. Intensief basisarrangement Intensief onderwijsprogramma - oranje

Dit arrangement is bedoeld voor onze leerlingen die niet voldoende hebben aan het aanbod van het basisarrangement. Deze leerlingen hebben specifieke onderwijsbehoeften en daarmee samenhangende intensieve ondersteuning nodig om het minimumniveau van de basisschool te kunnen behalen. Het intensieve arrangement omvat de ondersteuning die deze leerlingen krijgen in aanvulling op het basisarrangement. Bij de inhoudelijke vormgeving van een intensief arrangement zet de leerkracht specialistische expertise en programma's in.

Het intensieve basisarrangement kan in de groep door de leerkracht worden aangeboden (zorgniveau 2) en / of buiten de groep worden aangeboden door een leerkrachtondersteuner (met een leerkracht bevoegdheid). Dit laatste is op zorgniveau 3. Hieronder valt ook de hulp die wij bieden aan leerlingen met een vermoeden van dyslexie en/ of dyscalculie. Dit staat beschreven in het groepsplan oranje-intensieve ondersteuning en of een ind. Handelingsplan (bijv bij vermoeden dyslexie/ dyscalculie)

Zie verder de protocollen leer-spellingshulpvragen/ dyslexie, dyscalculie, eigen leerlijn, vertragen van de basisschool

C. Verdiept basisarrangement (verdiept onderwijsprogramma) - blauw

Dit arrangement is bedoeld voor onze leerlingen die te weinig hebben aan het basisarrangement, omdat zij meer aan kunnen. Bij de inhoudelijke vormgeving van het verdiept basisarrangement zetten onze leerkrachten specialistische expertise en programma's in. Dit onderwijsarrangement staat beschreven in het groepsplan verdiept onderwijs –blauw.

Zie verder ons protocol 'Ontwikkelingsvoorsprong meer-/hoogbegaafdheid.

Onderwijs binnen ons arrangement

Bij alle drie de basisarrangementen krijgt de leerling binnen de eigen groep les. Zo nodig krijgt hij extra ondersteuning buiten de groep. De leerlingen worden per vakgebied ingedeeld op het niveau wat past bij hun behoefte. Een leerling kan bijv. voor rekenen het basisarrangement nodig hebben, voor spelling heeft hij behoefte aan het intensieve arrangement. Het werken met een groepsplan geeft inzicht in welke leerling ingedeeld staat bij welk arrangement met de daarbij behorende doelen.

Daar waar een leerling niet voldoende heeft aan het intensieve basisonderwijsprogramma, kijken wij naar de mogelijkheden binnen onze school. Als, na evaluatie en analyse, blijkt dat een leerling het eindprogramma van het basisonderwijs niet gaat halen, wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld met behulp van een eigen leerlijn voor een of meerdere vakgebieden. Zie hiervoor hoofdstuk 4.

Zie verder ons protocol 'eigen leerlijn'.

Daar waar een leerling onvoldoende heeft aan het verdiept basisarrangement kijken wij binnen onze school naar de verdere mogelijkheden voor verdiepen, verrijken, compacten en/ of versnellen. Het volgen van de CPOV *plusklas* behoort tot de mogelijkheden. Zo ook de verwijzing naar ons *voltijd onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen* kan tot een optie behoren. Zie hiervoor hoofdstuk 4.

Beschrijven van ons onderwijsaanbod, ons werkbord en onze groepsplannen

Wij werken op 't Speel-Kwartier met *standaard groepsplannen*. Hierin staan de standaard onderwijsbehoeften en activiteiten van elk basisarrangement beschreven. Deze worden elk half

jaar geëvalueerd en zo nodig aangepast aan de behoeftes van deze subgroep. Deze indeling en de opdrachten zijn passend bij elk arrangement.

De verwerking staat in de groep op het *werkbord*. Zo kan de leerling (leren) eigen verantwoordelijkheid te nemen voor het inplannen van zijn werk. We werken in de groepen 3 t/m 8 met hetzelfde werkbord. In dit bord komt de driedeling terug van de groepsplannen. De kinderen zijn in principe op niveauwaarde van cito, de niet methode geboden toetsen ingedeeld in het groepsplan en het bijbehorende werkbord. Dit staat in het groepsplan. Dit is in principe een half jaarlijkse indeling zodat kinderen voldoende tijd krijgen om de instructie te krijgen die zij nodig hebben. In principe maken zij deze niveau opdrachten en krijgen zij deze instructie. Wanneer kinderen op door dagelijkse observatie/ toetsing, op onderdelen blijken uit te vallen, die bijvoorbeeld in een andere instructiegroep behandeld worden, wordt daarop direct ingespeeld door deze kinderen mee te laten doen met deze instructie. Deze onderwijsbehoefte komt naar voren tijdens de dagelijkse lessen, leerkrachtobservaties en de methodetoetsen. Met dit *beredeneerd onderwijs* aanbod spelen wij in op de dagelijkse kortdurende hulpvragen. De namen van de kinderen staan niet op het werkbord. Deze staan in de groepsmap. De kinderen hebben een eigen strook daarop staat welke instructie en werkbord opdrachten ze maken voor welk vakgebied.

Wij maken gebruik van beschikbare onderwijsvoorzieningen vanuit het SWV

Wanneer de basisondersteuning die we conform de kwaliteitsstandaard van het SWV R&GV bieden ontoereikend is, werken wij intensief samen met onze partners uit het samenwerkingsverband. Dit betreft collega's van andere basisscholen, de scholen voor speciaal (basis)onderwijs binnen en buiten het samenwerkingsverband en verdere ketenpartners uit onderwijs en jeugdzorg.

Er wordt dan een zogenaamd zorgarrangement aangevraagd. Een zorgarrangement kan heel divers zijn, maar heeft altijd ten doel de ondersteuning aan een leerling te vergroten. Soms bestaat die hulp uit concrete begeleiding van een leerling, maar vaak ook krijgt een leerkracht informatie, advies, coaching of training, zodat hij/zij de betreffende leerling beter kan begeleiden. Ook valt het onderzoeken, begeleiden en behandelen van een leerling in het zorgarrangement. Deze ondersteuning wordt bekostigd uit de middelen die het SWV R&GV hiervoor ter beschikking heeft.

De rol van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG)

Voor opvoedvragen, onderzoeken en ondersteuning - Het CJG kan ingeschakeld worden door ouders en /of in samenwerking met school als extra onderzoek en/ of begeleiding nodig is met betrekking tot een gedragshulpvraag en/ of andere hulpvraag betreffende de algehele ontwikkeling van het kind. Bij alle vragen betreffende de opvoeding kunnen ouders ook zelf terecht bij het CJG. Zo ook gaan de onderzoeken naar eventuele dyslexie en dergelijk via het CJG.

Voor preventief onderzoek - Bij het CJG vinden de standaard preventieve onderzoeken plaats door de GGD schoolverpleegkundige. In principe vindt het eerste onderzoek in de basisschoolleeftijd onderzoek in groep 2 met ouders op het CJG bureau plaats daarna in groep 7 zonder ouders op school. De ouders van de leerlingen uit groep 2 krijgen direct een terugkoppeling. De ouders van de leerlingen uit groep 7 worden in principe schriftelijk geïnformeerd over de bevindingen, waarbij ook vermeld staat of er nog een vervolgspraak geadviseerd wordt met een jeugdarts of jeugdverpleegkundige. In dat geval krijgt u een uitnodiging om samen met uw kind naar het spreekuur te komen.

SWV richt zich meer op onderwijsvragen. CJG richt zich meer op vragen die de algehele ontwikkeling beslaan.

Wij bieden basisondersteuning van goede kwaliteit

De basisondersteuning die wij onze leerlingen bieden is van een goede en passende kwaliteit. Dit is terug te vinden in ons *Opbrengstendocument* en de *WMK kwaliteitskaarten* en vragenlijsten. (Deze zijn te vinden op de t-schijf) Wij werken in onze school volgens de kwaliteitstandaard die het SWV R&GV hiervoor heeft vastgesteld en die aansluit op de landelijke normen van de onderwijsinspectie.

We onderscheiden de volgende kwaliteitsaspecten die zichtbaar en aantoonbaar in onze school beschikbaar zijn:

A. Opbrengsten

De opbrengsten van onze school liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van onze leerlingenpopulatie verwacht mag worden. Alle leerlingen gaan met het minimale 1F niveau van school:

- de taalresultaten liggen op dit niveau; (alle leerlingen AVI uit van school)
- de rekenresultaten liggen op dit niveau;
- de sociale competenties van onze leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht;
- onze leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van acht jaar;
- percentage doublures/ verlengers is niet hoger dan wettelijk si toegestaan;
- aantal leerlingen ouder dan 12 jaar is niet hoger dan wettelijk toegestaan;
- leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.(eigen leerlijn- OPP)

B. Onderwijsleerproces

De wijze waarop wij het onderwijsleerproces in onze school vormgeven heeft de volgende kenmerken:

- In principe doorlopen de leerlingen de basisschool in acht jaar,
- de leerstofinhouden die we aanbieden bereiden onze leerlingen voor op een bij de leerling passend diplomagericht vervolgonderwijs en de samenleving;
- onze leraren geven de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken;
- ons schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen;
- onze leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen betrokken bij een taak;
- onze leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen en mogelijkheden in ontwikkeling tussen de leerlingen.

C. Opbrengstgericht werken & extra ondersteuning

Wij streven ernaar het optimale uit onze leerlingen te halen. Bovengenoemde wordt halfjaarlijks geëvalueerd en zo nodig aangepast. Hiervoor is het belangrijk regelmatig te kijken naar de vorderingen van de leerlingen. We doen dit op vaste momenten in het jaar en gebruiken hiervoor een samenhangend en cyclisch systeem van genormeerde instrumenten waarmee we de voortgang van de leerlingen goed in kaart kunnen brengen en kunnen analyseren. Met behulp van de hiermee verkregen informatie kunnen we bepalen wat elke leerling nodig heeft en kunnen we ons onderwijsaanbod daarop aanpassen. Niet minder belangrijk is de informatie die we verkrijgen door onze (dagelijkse) observaties en individuele gesprekken die we met leerlingen hebben. (o.a. m.b.v. kindgesprekken) Zij zorgen voor een dagelijks beredeneerd onderwijsaanbod. Kinderen weten vaak zelf goed wat zij nodig hebben en op deze manier worden zij bij hun eigen leer- en ontwikkelingsproces betrokken, wat veelal de motivatie ten goede komt. De toetsing samen met de observaties en gesprekken helpen ons om opbrengst- en handelingsgericht te werken.

D. Ondersteuningsstructuur

De leerlingen die dat nodig blijken te hebben krijgen extra of andere ondersteuning in de vorm van een intensief of verdiept basisarrangement. Dit gebeurt binnen en/of buiten de groep, door de eigen leerkracht en/ of de onderwijsondersteuners (met leerkrachtbevoegdheid). We signaleren vroegtijdig welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben. Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepalen we aan de hand hiervan de aard van de extra ondersteuning. De effecten van de geboden extra ondersteuning worden op vaste tijden geëvalueerd.

Wanneer de eigen expertise en/ of middelen ontoereikend is voor het opstellen en/of uitvoeren van het beoogde arrangement, maken we gericht gebruik van de diensten van het SWV RGV expertisenetwerk.

E. Kwaliteitszorg

Onze school hanteert een systeem van kwaliteitszorg met de volgende kenmerken op groepsniveau:

- Leerkrachten hebben inzicht in de onderwijsbehoeften van hun leerlingenpopulatie per groep en van de gehele school(m.b.v. leerlingpopulatie in kaart, trendanalyses);
- Leerkrachten evalueren en analyseren individueel en gezamenlijk periodiek en cyclisch de resultaten van het geboden onderwijs en de ondersteuning aan onze leerlingen per leerling, per groep en per bouw (m.b.v. o.a. ogw-hgw checklist, gesprekswijzer opbrengsten, opbrengsten-/ trendanalyses, groepsbesprekingen, toetsanalyses);
- Leerkrachten werken systematisch aan de verbetering van de onderwijskwaliteit(m.b.v. groepsplannen en actieplannen);
- onze school legt jaarlijks verantwoording af over de gerealiseerde onderwijskwaliteit aan de MR en het bestuur van CBS 't Speel-Kwartier.

Op schoolniveau wordt dezelfde procedure gevolgd van signaleren en diagnosticeren. Dit gebeurt aan de hand van de opbrengstenanalyse, acties/ schoolveranderplannen (remediëren) en evalueren als in de groep. De IB's maken halfjaarlijks een analyse van het gegeven onderwijs. Dit is te vinden in *het Opbrengstanalyse document*. Dit wordt in MT, teamverband en groepsverband besproken. Zo nodig vindt onderwijsaanpassing plaats. Signaleren en diagnosticeren op schoolniveau worden gedaan met behulp van methodeonafhankelijke toetsen zoals die worden aangeboden door het LOVS van Cito. Een plan van aanpak op schoolniveau kan praktisch vormgegeven worden door bijvoorbeeld extra nascholing of coaching of de inzet van een nieuwe/andere methode. Na een afgesproken periode wordt het effect geëvalueerd in het MT. Elke fase wordt besproken op een studiedag, zodat elke groepsleerkracht weet waar CBS 't Speel-Kwartier voor staat en waaraan gewerkt moet worden.

(Zie document: opbrengstenanalyse.)

1.4 Organisatie interne begeleiding, specialismes en ondersteuning

Onze school heeft twee intern begeleiders die samen de ondersteuning voor onze leerlingen coördineren en verdiepen; zij maken deel uit van het managementteam.

De intern begeleiders hebben de volgende taken, die deels gedelegeerd worden aan de onderwijsondersteuners:

- leiding geven aan de schoolondersteuning en het ondersteuningsteam;
- bewaken en vergroten van de kwaliteit en expertise van de ondersteuning/ het onderwijs;
- zorgen voor een doorgaande lijn van hulp m.b.t. de ondersteuning aan leerlingen;
- voorbereiden en leiding geven aan een groepsbespreking;
- toezien op het nakomen van gemaakte afspraken ten behoeve van de te ondersteunen leerlingen;
- ondersteunen van de groepsleerkrachten bij het afnemen, analyseren van en inspelen onderwijshulpvragen (event. m.b.v. op diagnostische toetsen);
- begeleiden, ondersteunen bij het opstellen van en werken met groepsplannen (indien nodig ook van individuele handelingsplannen);
- aanwezig zijn bij gesprekken met ouders en/of externe deskundigen over leerlingen die extra ondersteuning behoeven;
- contact onderhouden met externe instanties en bijv. scholen voor speciaal onderwijs;
- contact onderhouden met ambulante begeleiders en andere instanties die professionele hulp bieden.
- inrichten en actualiseren van de orthotheek;

Onderwijsondersteuners

Binnen CBS 't Speel-Kwartier zijn enkele onderwijsondersteuners met een leerkrachtbevoegdheid aanwezig. Zij ondersteunen de leerkrachten bij het geven van goed onderwijs. In overleg met leerkrachten en IB wordt m.b.v. de onderwijshulpvragen/onderwijsaanbod elk half jaar een indeling gemaakt van de onderwijsondersteuning per groep. Hierbij wordt de lijst leerlingpopulatie-groep-in-zicht en het stappenplan 'Ondersteuning buiten de groep' gebruikt. De leerkracht blijft eindverantwoordelijk voor het onderwijs aan zijn leerlingen, ook als een onderwijsondersteuner een deel van de instructies geeft.

Zie lijst leerlingpopulatie-groep-in-zicht en het stappenplan 'Ondersteuning buiten de groep'

Extra specialismes

Verder zijn er binnen CBS 't Speel-Kwartier een aantal collega's met een specialisatie op het gebied van bv. taal, rekenen, dyslexie, meerbegaafdheid, sociale vaardigheden, etc. Deze collega's kunnen bij vragen op dit gebied geconsulteerd worden.

Onderwijsvoorzieningen vanuit het Samenwerkingsverband.

Wanneer de basisondersteuning die we conform de kwaliteitsstandaard van het SWV RGV bieden ontoereikend is, werken wij intensief samen met onze partners uit het samenwerkingsverband. Dit betreft collega's van andere basisscholen, de scholen voor speciaal (basis)onderwijs binnen en buiten het samenwerkingsverband en verdere ketenpartners uit onderwijs en jeugdzorg. Er wordt dan een zogenaamd *zorgarrangement* aangevraagd. Een zorgarrangement kan heel divers zijn, maar heeft altijd ten doel de ondersteuning aan een leerling te vergroten. Soms bestaat die hulp uit concrete begeleiding van een leerling, maar vaak ook krijgt een leerkracht informatie, advies, coaching of training, zodat hij/zij de betreffende leerling beter kan begeleiden. Ook valt het onderzoeken, begeleiden en behandelen van een leerling in het zorgarrangement. Deze ondersteuning wordt bekostigd uit de middelen die het SWV RGV hiervoor ter beschikking heeft.

1.5 Ontwikkelambities

We spannen ons doorlopend in onze kwaliteit op het beoogde niveau te houden en daar waar nodig en/of wenselijk de kwaliteit ervan te verbeteren. Dit doen we door o.a. de expertise van onze leerkrachten te vergroten en onze onderwijsprocessen nog beter te laten aansluiten op de onderwijsbehoeften van onze leerlingen en de samenwerking met hun ouders/verzorgers.

Wij gaan uit van het minimaal behalen van het 1F niveau door alle kinderen op 12 jarige leeftijd. Tevens streven wij daarbij naar het behalen van het hoogst haalbare bij elk kind, cognitief en sociaal emotioneel.

Verbeterthema's

Wij hebben in ons schoolteam de intentie vastgesteld de komende 3 jaren de beoogde kwaliteitsverbetering te focussen op:

A. Handelingsgericht werken/Opbrengstgericht werken

We willen passend onderwijs realiseren met behulp van handelingsgericht werken en opbrengstgericht werken. In het schooljaar 2012/2013 zijn we hiermee begonnen en inmiddels zijn hard bezig met het verder ontwikkelen en uitwerken hiervan. De komende jaren richten we ons op:

- het standaardiseren van groepsplannen;
- inzet van nieuwe methodes die ons hierbij ondersteunen;
- het werken vanuit niveauwaarden;
- het opstellen en uitwerken van beleid met betrekking tot leerlingen in de overgang groep 1,2,3, verlengen van de basisschool, die een eigen leerlijn nodig hebben of leerlingen die kunnen versnellen(ontwikkelingsvoorsprong);
- het vaststellen van onze standaard schoolambities afgestemd op onze leerlingpopulatie;
- het verbeteren van onze methoden van evalueren, analyseren en acties.

Daarnaast vinden we het belangrijk om handelingsgerichte oudergesprekken en diagnostische gesprekken met leerlingen te gaan voeren. Op deze manier willen we steeds handelingsgerichter gaan werken.

Meer hierover is te vinden in het schoolveranderplan 'HGW-OGW'.

B. Sociaal-emotionele ontwikkeling

We willen de sociaal-emotionele ontwikkeling verder vormgeven. We zijn daarvoor aan de slag gegaan met de methode 'De Vreedzame School', een methodiek voor sociaal-emotionele ontwikkeling die preventief werkt voor de goede sociale omgang.

C. Actuele methodes

We werken met actuele methodes. In het schooljaar 2014/2015 zijn we gestart met de invoering van de methode 'De Vreedzame School' (sociaal-emotionele ontwikkeling). In het schooljaar 2015/2016 is een nieuwe rekenmethode geïntroduceerd: de nieuwste versie van Wereld in Getallen. In het schooljaar 2016-2017 is een nieuwe taalmethode geïmplementeerd; Taal Actief 4. Het schooljaar 2016-2017 zijn we ons tevens aan het oriënteren op een nieuwe methode voor Engels, waarbij we op zoek gaan naar een methode waarmee we vanaf groep 1 het vak Engels kunnen aanbieden. In het schooljaar 2017-2018 voeren wij een nieuwe Engelse methode in. Deze methodes passen bij onze visie, onze populatie en onze onderwijsambities.

Enkele keuzes die wij maken met betrekking tot onze ontwikkelambities en passend onderwijs zijn voortgekomen uit de analyse van onze opbrengsten. Deze analysegegevens zijn te vinden in het opbrengst-analyse document.

Vanuit het CPOV:

Als laatste werken we aan de acht resultaatdoelstellingen die het CPOV heeft opgesteld in het strategisch beleidsplan, namelijk:

- CPOV-scholen hebben een rijke leeromgeving waarin kinderen uitgedaagd worden tot onderzoekend leren;
- CPOV-scholen zijn up-to-date op het gebied van ICT/sociale media;
- CPOV heeft goed geschoolde medewerkers om in te spelen op de leerbehoeften van leerlingen = passend onderwijs;
- CPOV levert kwaliteit door middel van opbrengstgericht werken en goede kwaliteitszorg: OGW/HGW/WMK;
- CPOV is proactief in communicatie en maakt daarbij passend gebruik van ICT en mediamogelijkheden;
- CPOV heeft een oudercommunicatieplan op elke school, passend bij maatschappelijke ontwikkelingen en schoolpopulatie;
- CPOV-scholen hebben hun sociale context in kaart en zoeken van daaruit verbinding met belanghebbenden en leggen daarover verantwoording af;
- CPOV-scholen zorgen elk jaar voor een jaarplan waarin ambities/doelen beschreven staan over schoolontwikkeling.

HOOFDSTUK 2 - Leerlingen en hun ontwikkeling

2.1 Het volgen, evalueren en ondersteunen van de ontwikkeling van leerlingen

Om de ontwikkeling van leerlingen goed te kunnen volgen, maken we op CBS 't Speel-Kwartier gebruik van leerlingvolgsysteem.

Wat betreft het volgen van de cognitieve ontwikkeling gebruiken we, naast methode-afhankelijke toetsen, de methode-onafhankelijke toetsen van Cito, welke we volgens een vast schema twee maal per jaar afnemen en analyseren. Deze methode-onafhankelijke toetsen worden volgens een vastgesteld stappenplan (*OGW checklist*) geëvalueerd door de groepsleerkracht, waarbij gekeken wordt naar de opbrengst van de toetsen op groepsniveau, op subgroepsniveau en individueel niveau, en naar mogelijke factoren die van invloed kunnen zijn

geweest op deze opbrengst: de leerkracht zelf, het aanbod van de lesstof, de leerlingen, de groep en eventuele externe factoren.

Onze groepsbesprekingen en hulpvraagbesprekingen

De gegevens worden vervolgens met de intern begeleider besproken in een groepsbespreking en genoteerd in parnassys. Mede naar aanleiding van de inmiddels gemaakte toetsevaluaties. (m.b.v. *OGW checklist, toetsevaluaties*) Tijdens een groepsbespreking wordt de groepsplannen besproken en zo nodig aangepast. Het kan zijn dat een leerling onvoldoende tot zijn/haar recht komt binnen zijn/haar arrangement en dat hij of zij gebaat is bij een ander arrangement binnen de basisondersteuning, bijvoorbeeld een intensief of juist een verdiept arrangement (zie voor de verschillende arrangementen hoofdstuk 1.3). Daarna worden de opbrengsten besproken in een teamoverleg, waarbij alle leerkrachten aanwezig zijn. Tijdens dit overleg is er ruimte voor intervisie; de intern begeleider superviseert deze overleggen. (m.b.v. *gesprekswijzer opbrengsten*)

In principe wordt een groepsplan gemaakt voor een periode van een half jaar. Mocht echter tussentijds een aanpassing wenselijk of zelfs nodig zijn, dan gebeurt dit. Zo zorgen we ervoor dat het onderwijs optimaal aansluit bij de onderwijsbehoeften van een leerling. Van zelfsprekend speelt de leerkracht in op de dagelijks gesignaleerde onderwijsbehoeften en/ of hulpvragen om zo te komen tot een *goed en gedegen beredeneerd onderwijsaanbod*. Wij werken zo *preventief in plaats van curatief* aan het voorkomen van (grote) hulpvragen/ hiaten.

Overige besprekingen

Naast dit systeem van besprekingen hebben we de volgende manieren om leerlingen en onderwijs te bespreken:

- *Eerste korte ronde IB*
 - Na 2-4 weken doet de IB een korte ronde bij iedereen om te bespreken of de overdracht goed is verlopen en hoe het werken met het groepsplan gaat.
- *(Flits)bezoeken*
 - Eén a twee keer per jaar brengt de IB of directeur een flitsbezoek aan elke groep. Dit is een kort bezoekje waarbij een indruk wordt verkregen over de sfeer en werkwijze in de groep en/of het groepsplan wordt uitgevoerd zoals afgesproken. Na afloop is er een kort evaluatiemoment met de groepsleerkracht, waarbij ook ruimte is voor vragen.
- *Individuele hulpvragen*
 - Een leerkracht kan met betrekking tot een leerling en/of zijn/haar onderwijs een hulpvraag hebben. Deze wordt met IB en ouders besproken. Afhankelijk van de hulpvraag kunnen diverse begeleidingsvormen plaatsvinden, waaronder observatie in de klas en/of beeldcoaching, waarbij in de klas filmopnamen worden gemaakt. Hiervoor zijn op CBS 't Speel-Kwartier een aantal gecertificeerde beeldcoaches. Aan ouders wordt hiervoor vooraf toestemming voor gevraagd.
- *Overdracht bij de wisseling van groepen aan het eind van jaar*
 - Hiervoor wordt in de laatste twee weken voor de zomervakantie door de groepsleerkrachten een vast moment afgesproken. Zo kunnen de groepsleerkrachten met behulp van vaste formats hun gegevens overdragen aan de volgende groepsleerkracht. De groepsoverdracht wordt schriftelijk vastgelegd en de gegevens worden in parnassys ingevoerd. De groepsleerkracht van het vorige schooljaar zorgt voor de groepsplannen voor de eerste periode voor het volgende jaar en bespreekt dit met de nieuwe leerkracht. Zo kan hij/zij direct doorgaan met het geven van goed onderwijs.
- *Intervisie tijdens de bouwoverleg of tijdens bordsessie*
 - Tijdens een intervisie brengt een groepsleerkracht een leerling in waarover hij/zij een hulpvraag heeft. Samen met de collega's wordt de hulpvraag helder gemaakt waarna er

met elkaar gesproken wordt over de situatie. Achterliggende gedachte bij het houden van intervisie is dat groepsleerkrachten kunnen leren en profiteren van elkaars kennis en inzichten. Zo beschouwd is intervisie een vorm van collegiale consultatie en dat maakt het ook zo waardevol. Daarnaast draagt intervisie ertoe bij dat de deskundigheid van de groepsleerkracht wordt uitgebouwd. Op deze manier draagt intervisie bij aan de zorg op groepsniveau. Daarom willen we intervisie een zelfstandige plaats geven naast de frequente groeps- en ondersteuningsbesprekingen die de groepsleerkracht met de IB voert.

Te allen tijde kan een groepsleerkracht een individueel en/of groepsgesprek plannen met de IB, al dan niet in aanwezigheid van ouders. De afspraak hierin is dat als de hulpvraag de basisondersteuning overstijgt de IB aanwezig is bij het gesprek met ouders en leerkracht.

Het volgen van de ontwikkeling van leerlingen zoals hierboven beschreven wordt uitgevoerd elk half jaar uitgevoerd in een periode van zes weken en ziet er in schema als volgt uit:

Week	Activiteit
Week 1	<ul style="list-style-type: none"> Afnemen cito-toetsen en invoeren resultaten
Week 2	<ul style="list-style-type: none"> Afnemen cito-toetsen en invoeren resultaten
Week 3	<ul style="list-style-type: none"> Afronden van cito-toetsen, analyseren toetsen
Week 4	<ul style="list-style-type: none"> Schrijven toetsevaluaties, OGW checklist afwerken, gesprekswijzer opbrengsten (Gegevens in parnassys) Groepsplannen (eventueel ind. HP) evalueren Maken opbrengst analyse document (IB)
Week 5	<ul style="list-style-type: none"> Groepsplanevaluatie en -bespreking met IB
Week 6	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteuningsaanvraag indienen m.b.v. stappenplan ondersteuning buiten de groep (IB verdeelt de uren en onderwijsondersteuners maken rooster) Bespreken resultaten school, groep, leerlingen - Presentaties aan elkaar! (notities in parnassys) Schrijven groepsplannen (periode februari/ juni) Groepsoverdracht (alleen in juni)

Algemene aanpak signaleren en evalueren hulpvragen en onderwijsbehoeftes

Bij het proces van signaleren tot en met evalueren van het onderwijs in de groep werken wij in principe vanuit groepsplannen. Wij maken onderscheid tussen enkelvoudige en meervoudige hulpvragen. Het onderstaande geldt in hoofdzaak voor enkelvoudige hulpvragen. Doen er zich op meerdere vak- en vormingsgebieden hulpvragen voor waardoor de situatie ontstaat dat een leerling op verschillende cruciale vak-/vormingsgebieden een speciale (orthodidactische) benadering nodig heeft die buiten de basisondersteuning valt, dan wordt het Samenwerkingsverband of CJG ingeschakeld. Samen kijken we naar de (on-)mogelijkheden van onze school en leerling.

Signaleren, observeren, diagnosticeren en evalueren gebeurt dagelijks in de groep door de groepsleerkracht. Zo nodig wordt de IB ingeschakeld. Elk half jaar worden de groepsplannen en de daaraan verboden onderwijsarrangementen met de IB geëvalueerd. Indien nodig gebeurt dit vaker.

De volgende stappen worden genomen:

1. Signaleren d.m.v.

- observaties en (extra) toetsing door de groepsleerkracht/ IB;
- analyses van methode-gebonden en niet-methodegebonden (LOVS/Cito), diagnostische toetsen/observatielijsten;
- kindgesprek;
- gesprekken met ouders;

2. Diagnosticeren

- door de groepsleerkracht, eventueel samen met de IB. De onderwijsbehoefte en/of sociaal-emotionele behoefte van de groep/leerling worden in kaart gebracht en op basis hiervan wordt de hulpvraag geformuleerd.
- Zo nodig wordt, in overleg met ouders, een externe instantie ingeschakeld

3. Remediëren

- vindt plaats vanuit het groepsplan en/ individueel handelingsplan. Deze wordt uitgevoerd door de groepsleerkracht en/of de onderwijsondersteuner, eventueel samen met de IB*.

4. Evalueren

- Dagelijks en tijdens afgesproken cyclische momenten door groepsleerkracht/ IB Van de doelen wordt bekeken in hoeverre deze zijn gehaald.
- Gesprek ouders/ kind
- Zo nodig stap 1

De groepsleerkracht is eindverantwoordelijk voor het correct en zorgvuldig uitvoeren van het groepsplan en de gemaakte afspraken. Alle gegevens, gesprekken en observaties worden genoteerd in parnassys.

Er wordt gewerkt met cyclus van een half jaar onderwijsondersteuning. Wij kiezen in principe voor een half jaar ondersteuning aangezien wij door analyses, observaties en evaluaties gemerkt hebben dat dit het meest effectief is. Van zelfsprekend passen wij dit aan als de tussen evaluaties aangeven dat de ondersteuning niet meer nodig is/ ontoereikend is. De invulling is te vinden in de groepsplannen per vakgebied per half jaar per leerjaar.

Opbrengstgericht werken en extra ondersteuning

Wij werken in onze school planmatig/systematisch aan het bieden van onderwijsondersteuning aan onze leerlingen die zo veel mogelijk aansluit op de onderwijsbehoeften van deze leerlingen. Onze leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen. We gebruiken hiervoor een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. Onze leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen. Het werken met standaard groepsplannen ondersteunt de leerkracht hierbij.

Om goede ondersteuning te bieden aan leerlingen hebben we informatie nodig. Met die informatie in handen proberen we aan te sluiten bij wat de leerlingen nodig hebben. In de eerste plaats zijn daar onze dagelijkse observaties en gesprekken met leerlingen tijdens instructie en werken.

Te gebruiken toetsen:

- *gedurende* het jaar gebruiken we toetsen vanuit de methode, de zogenaamde *methodegebonden toetsen*. Deze toetsen meten de beheersing van leerstof over een korte periode. Er wordt direct ingespeeld op gesignaleerde hulpvragen. Dit staat vermeld in de weekplanning/ parnassys. De beheersing hiervan wordt uitgedrukt in een cijfer;
- *twee keer* per jaar gebruiken we de toetsen van het LOVS van Cito, de zogenaamde *niet-methodegebonden toetsen*. Deze toetsen meten de beheersing van leerstof over een half jaar in vergelijking met het landelijk gemiddelde van leerlingen uit hetzelfde leerjaar. Een leerling maakt in januari/februari de M(Midden)-toets en in juni de E(Eind)-toets. De beheersing wordt uitgedrukt niveauwaardes en geeft de leerkracht en de leerling informatie over beheersing, het niveau en de extra instructie, hulp of uitdaging die eventueel nodig is. Vanaf groep 6 geven deze toetsen tevens inzicht in het beheerste niveau met betrekking tot de verwijzing naar het voortgezet onderwijs.
- daar waar andere toetsen meer zicht geven op de onderwijsbehoeftes kunnen deze worden ingezet. Te denken valt aan een diagnostische toets en / of tussentoetsen van CITO
- de eindtoets in april.

Door middel van een signalerings-/toetskalender zorgen we ervoor dat alle toetsen op het juiste tijdstip door de leerkrachten worden afgenomen. Al deze middelen helpen ons om handelingsgericht te werken. Opbrengstanalyses worden gemaakt na elke toetsperiode van niet-methodegebonden toetsen. Eventueel worden de groepsplannen aangepast. Zie opbrengstanalyse en groepsplannen.

Extra ondersteuning buiten school

Wij werken samen met ouders aan goed onderwijs. Als school zijn wij hier eindverantwoordelijk voor. Het is aan ons als school te bepalen of vervangende activiteiten plaats kunnen vinden *onder of buiten* schooltijd. Voor therapie dat niet ligt op onderwijskundig gebied mogen wij onder schooltijd geen vrij geven. Voor activiteiten op onderwijskundig gebied mogen wij dit in enkele situaties wel. Het is niet aan de ouders om te bepalen of hun zoon of dochter aan vervangende activiteiten voor de schoolactiviteiten mag deelnemen. Dit moet plaatsvinden in overleg met de directie van de school en is gebonden aan wet- en regelgeving. Deze vervangende activiteiten houden onder andere in: sport, (tand-)arts bezoek, dyslexietraining en/ of andere therapieën. De wet schrijft ons voor dat elke leerling deel dient te nemen aan *alle* onderwijsactiviteiten. Hierop wordt de mogelijkheid tot verlenen van vrijstelling geboden voor bepaalde onderwijsactiviteiten.

De school kan in overleg met ouders besluiten dat verder onderzoek en/of therapie noodzakelijk is voor de voortgang van de ontwikkeling van het kind. In principe verzoeken wij ouders dit buiten schooltijd plaats te laten vinden, zodat er zo min mogelijk onderwijstijd verloren gaat. In enkele situaties is dit niet mogelijk en/of te belastend voor het kind. Voor het volgen van therapie onder schooltijd zijn wettelijke eisen vastgesteld. Als school hebben wij, met behulp van deze eisen, hiervoor richtlijnen opgesteld.

Zie hiervoor protocol therapieën buiten schooltijd

2.2 Samenwerking en gesprekken met ouders (zie verder 5.2)

Ouders zijn voor ons partners. Ouders kennen hun kind het beste. Wij zijn de experts in het geven van goed onderwijs. Wij trekken samen met hen op, zeker wanneer het gaat om het inzetten van onderwijsondersteuning voor hun kinderen.

De samenwerking met ouders concretiseren wij als volgt:

1. Wanneer ouders hun kind willen aanmelden, worden zij uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek. Tijdens het gesprek komen o.a. de visie, de levensbeschouwelijke identiteit en de onderwijskundige uitgangspunten van de school aan de orde. Aangegeven wordt dat leerlingen bij de start van de basisschool zindelijk moeten zijn. Zo ook dat wij diplomagericht onderwijs bieden. Van de ouders wordt gevraagd de grondslag en de doelstelling van onze stichting en dus ook van onze school te respecteren. Dit bevestigen zij door middel van ondertekening van het inschrijfformulier. *Zie ook bijlage 1: Stroomschema en zorgplicht bij aanmelding PO.*
2. In de groepen 1 en 2 krijgen de ouders eenmaal per jaar een rapport incl. portfolio met werk van hun kind(eren). Op deze manier blijven ouders op de hoogte van de ontwikkeling van hun kind. Leerlingen uit de groepen 3 t/m 8 krijgen tweemaal per jaar een rapport incl. portfolio met eigen werk mee naar huis. Bij het rapport zijn de resultaten van de Cito LOVS-toetsen opgenomen (in grafieken en tabellen).
3. Elk schooljaar houden we drie ouderspreekmomenten. Tijdens het eerste spreekmoment (aan het begin van het schooljaar) staat vooral het sociaal-emotioneel welbevinden van een leerling centraal. Ouders vertellen bijzonderheden over hun kind(eren), ook de mening van de leerling zelf horen we graag. Ouders geven hun behoeftes aan m.b.t. de hoeveelheid gesprekken. Tevens is dit een goede manier om elkaar te leren kennen. Alle ouders worden verwacht tijdens dit eerste spreekmoment. De overige spreekmomenten zijn nadat de kinderen hun rapport hebben ontvangen. Het is gesprek in februari is verplicht. Het gesprek in juni is op oproep van ouders of leerkracht.
4. Wanneer er bijzondere zaken spelen (o.a. voor wat betreft een hulpvraag of begeleiding) is het voor ons belangrijk om in direct contact met ouders te zijn. Wij zien ouders als

ervaringsdeskundige van hun zoon en dochter. Daarom zullen, wanneer het kind in het ondersteuningsteam op school besproken wordt, ouders een uitnodiging ontvangen om voor het signaleren, plan en evaluatiegesprek aanwezig te zijn. Daar waar de hulpvraag de basisondersteuning overstijgt, is de IB aanwezig tijdens het gesprek.

5. Aan het begin van elk schooljaar hebben we een informatieavond. Tijdens deze avond vertellen we de ouders over de gang van zaken in de groep en rond de school. Het is een moment om elkaar te ontmoeten.
6. Natuurlijk is het mogelijk vaker contact te hebben; ouders kunnen daarvoor altijd een afspraak met de leerkracht (met IB) maken.
7. Ouders hebben op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) recht op inzage in het leerlingendossier van hun kind(eren).

2.3 Vakgebieden volgen m.b.t. niet-methodegebonden toetsen

Bij CBS 't Speel-Kwartier worden de volgende niet-methode gebonden toetsen gebruikt om goed onderwijs te geven.

2.3.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling

	Toets	Wanneer	Opmerkingen
Groep 1 t/m 8	Vreedzame school	hele jaar door	alle kinderen
Groep 3 t/m 8	Sociogram Veiligheidsthermometer 3,4 (2)	Oktober Oktober en Mei (gr.2 ook)	
Groep 5 t/m 8	WMK Veiligheidsvragenlijst	voorjaar	

2.3.2 Taal - woordenschat

	Toets	Wanneer	Opmerkingen
Groep 1 t/m 2	* Leerlijnen Jonge Kind Parnassys	hele jaar door	alle kinderen
	TAK toets	binnen 4 weken na binnenkomst en in juni voor kinderen met een taalachterstand	<i>Bij een vermoeden van een taalachterstand.</i> Deze wordt afgenomen door de O.O.
	Risicoscreening	februari/juni groep 2	<i>Alleen bij risicokinderen</i> goede score: geen actie lage score: voorschotbenadering in juni evaluatietest Deze wordt afgenomen door de O.O
	LOVS Taal voor Kleuters	Januari/ juni groep 2	<i>Alleen bij risico leerlingen</i> Score > 2,0: geen actie Score < 2,0: foutenanalyse deze kinderen worden in juni nog een keer getoetst Deze wordt afgenomen door de O.O
Groep 3	VLL	hele jaar door	
Groep 3 t/m 7	LOVS Woordenschat	januari en juni	Alle kinderen Score > 2,0: geen actie Score < 2,0: foutenanalyse en intensieve groepsplan
<i>Algemene opmerking: *start 2015-2016</i>			

2.3.3 Taal - spelling

	Toets	Wanneer	Opmerkingen
Groep 1 en 2	Leerlijnen Parnassys Jonge kind	doorlopend	Alle kinderen
Groep 3 t/m 7	LOVS Spelling 3.0 zo nodig pi dictee	januari en juni	Alle kinderen Score > 2,0: geen actie Score < 2,0: foutenanalyse en intensieve groepsplan
Groep 8	LOVS Spelling	oktober (voor herfstvakantie)	Score > 2,0: geen actie Score < 2,0: foutenanalyse en intensieve groepsplan
<i>Algemene opmerking:</i> het PI-dictee wordt bij diagnose ingezet.			

2.3.4 Taal - technisch en begrijpend lezen/ luisteren

	Toets	Wanneer	Opmerkingen
Groep 1	Leerlijnen Parnassys Jonge kind	doorlopend	
Groep 2	Leerlijnen Parnassys Jonge kind		beginnende geletterdheid, fonemisch bewustzijn <i>remediëring:</i> in de kleine kring, verteltafels, schatkistlessen, OGO werken.
	Riscoscreening	februari/juni	n.a.v. toetsing risicokinderen Goede score: geen actie Lage score: voorschotbenadering
Groep 3	Herfstsignalering VLL	oktober (na herfstvakantie)	Alle kinderen goede score: geen actie lage score: ondersteuning
	AVI AVI M3 e.v.	november	na 1 ^e blok leescircuit; alleen kinderen die ervoor in aanmerking komen
	Wintersignalering VLL AVI M3 DMT 1a, 2a	januari	alle kinderen NW>2 geen actie NW <2 leestraining O.O
	Lentesignalering VLL AVI	maart	Alle kinderen NW>2:geen actie NW<2 : leestraining O.O. AVI na 2 ^e blok leescircuit + kinderen die ondersteuning voor lezen hebben door onderwijsondersteuner
	Zomersignalering VLL AVI DMT 1b, 2b, 3b	juni	Alle kinderen NW<2 : extra ondersteuning lezen/spelling
Groep 4	AVI/DMT	Januari/ juni	Alle kinderen indien mogelijk: onderzoek dyslexie aanvragen
	AVI/ DMT	November/ maart	zo nodig voor extra informatie

	Begrijpend luisteren 3.0	Januari / juni	alle kinderen
Groep 5 t/m 8	Begrijpend Lezen 'Nieuwsbegrip'	na blok 5 en 10	methodetoetsen
	LOVS Begrijpend Lezen 3.0	januari	alle kinderen
	AVI	januari/juni	Alle kinderen
	DMT	Januari/ juni	Indien nodig: DMT afname als NW<2 voor eerdere DMT toets of NW<1 voor spelling

Algemene opmerking:

Alle toetsen worden bij elkaar gelegd om een goede diagnose te maken wat een kind nodig heeft aan extra hulp. Als de leesontwikkeling onvoldoende is en er mogelijk sprake van dyslexie zou kunnen zijn, kan het HP vermoeden dyslexie ingevuld worden.

Alle AVI/ DMT toetsen worden afgenomen door de onderwijs ondersteuners.

2.3.5 Rekenen

	Toets	Wanneer	Opmerkingen
Groep 1 t/m 2	Leerlijnen Parnassys Jonge kind	doorlopend	
Groep 2	LOVS Rekenen voor Kleuters	januari en juni	<i>Indien nodig</i> Score > 2,0: geen actie Score < 2,0: foutenanalyse intensief groepsplan
Groep 3 t/m 7	WIG versie 4	gehele jaar	methodegebonden toetsen voor de groepen 3 en 4 is er een ritsprogramma van 'Met Sprongen Vooruit' in verweven.
	LOVS Rekenen & Wiskunde 3.0	januari/ juni	Score > 2,0: geen actie Score < 2,0: foutenanalyse en intensieve groepsplan
Groep 8	LOVS Rekenen & Wiskunde	januari	Score > 2,0: geen actie Score < 2,0: foutenanalyse en intensieve groepsplan

Algemene opmerking: groepen 3 en 4 gebruiken het ritsprogramma, daarvan moet de overdracht naar groep 5 goed gebeuren.

2.3.6 Wereldoriëntatie

	Toets	Wanneer	Opmerkingen
Groep 1 t/m 2	Leerlijnen Parnassys Jonge kind	doorlopend	
Groep 3 t/m 4	Geen		wordt aandacht aan besteed in de dagelijkse lessen door themagericht te werken
Groep 5 t/m 7	Argus Clou	na elke thema	methodegebonden toetsen
	LOVS Studievaardigheden	juni	Score > 2,0: geen actie Score < 2,0: bespreken met IB

Groep 8	Argus Clou	na elke thema	methodegebonden toetsen
<i>Algemene opmerking:</i>			

2.3.7 Motoriek en Gymnastiek

Groep	Toets	Wanneer	Opmerkingen
Groep 1 en 2	Leerlijnen Parnassys Jonge kind	doorlopend	
Groep 3 t/m 8	Geen		Observaties door de groepsleerkracht, eventueel doorverwezen naar een externe deskundige.
<i>Algemene opmerking: hiervoor is nog geen leerlijn vastgesteld.</i>			

2.3.8 Expressie

Groep	Toets	Wanneer	Opmerkingen
Groep 1 en 2			Tekenschrift aanleggen waarin elke maand een tekening wordt gemaakt
Groep 3 t/m 8	Moet je doen		Observaties door de groepsleerkracht
<i>Algemene opmerking: dit is in ontwikkeling. De kinderen van groep 1 en 2 zullen elke maand een tekening maken in het tekenschrift, waarmee een soort doorgaande lijn voor expressie/tekenen ontstaat.</i>			

2.3.9 Overig

Groep	Toets	Wanneer	Opmerkingen
Groep 8	Cito Eindtoets	april	
<i>Algemene opmerking:</i>			

HOOFDSTUK 3 - Leerlingen en hun ontwikkeling – ontwikkelingsachterstand of ontwikkelingsvoorsprong

3.1 Algemeen

Wij gaan er bij CBS 't Speel-Kwartier vanuit dat de leerlingen de leerstof tot en met groep 8 doorlopen in 8 schooljaren. Dit loopt voor enkele leerlingen anders. Een kind kan behoefte hebben aan het vertragen of versnellen van de leerstof van een leerjaar. Hier gaan wij zeer voorzichtig mee om. In beide situaties haal je een kind uit zijn groep.

Bij het versnellen van een leerjaar is een dusdanig niveau nodig zodat de uitstroom verwijzing van het voortgezet onderwijs van het kind dezelfde blijft als bij het niet versnellen. Het 'overslaan van een leerjaar' kan in alle leerjaren gebeuren. Wij zien dit meestal gebeuren in groep 5,6.

Zie protocol 'Ontwikkelingsvoorsprong'

Met het verlengen van de basisschool zijn we terughoudend. Onderzoek toont aan dat het vertragen veelal weinig effect heeft, behalve een negatief effect op het zelfbeeld en het welbevinden van een kind. In enkele situaties is een verlengen van de basisschoolleertijd wel de beste oplossing. Dit is altijd na uitvoerige analyse, inzet van extra hulpmiddelen en evaluatie. Ook gebeurt dit altijd in overleg met ouders en kind. De school neemt in deze beslissing de eindverantwoordelijkheid. Indien een verlenging van het leerjaar de beste oplossing lijkt, dan dient dit bij voorkeur te gebeuren tot en met groep 5.

Zie protocol 'Verlengen van de basisschool'

3.1.1 Kleuterperiode

De meeste kinderen beginnen hun basisschoolcarrière als vierjarige in groep 1. In de week dat zij vier jaar worden, mogen ze op de maandag in die week starten. Bij de start van de basisschool behoren de kinderen zindelijk te zijn.

Bij uitzondering kan een kind eerder starten, mocht er bijvoorbeeld sprake zijn van een ontwikkelingsvoorsprong waarbij het vervroegd naar de basisschool gaan essentieel is voor zijn/haar ontwikkeling. Dit gaat in nauw overleg met ouders.

Zie verder protocol 'Vervroegd naar de basisschool'.

In de groepen 1 en 2 wordt ontwikkelingsgericht gewerkt. Dit betekent dat kinderen aan de hand van thema's worden gestimuleerd in hun ontwikkeling. Daarbij wordt het werk volgens het principe van HGW in drie niveaus aangeboden. De ontwikkeling van de kinderen volgen we met behulp van het observatielijst en leerlijnen in Parnassys, 'Jonge Kind'. Op die manier hebben we goed zicht op de ontwikkeling van het niveau van ieder kind.

Jonge kinderen ontwikkelen zich sprongsgewijs. In principe gaan alle kinderen tot en met december naar volgende groep. Deze jonge 'herfstkinderen' vragen een andere aanpak. In enkele situaties is het verlengen van de kleuterperiode voor deze kinderen en/ of andere kinderen beter voor hun verdere ontwikkeling. Dit gebeurt in nauw overleg met ouders. School neemt hierin de eindbeslissing. Voor de overgang van groep 1 naar groep 2 en van groep 2 naar groep 3 hanteren we een vast protocol.

Zie verder Protocol overgang/ verlengen gr 1,2,3

Extra ondersteuning

Ook in de groepen 1 en 2 kan het voorkomen dat een kind, ondanks dat het in een instructieafhankelijke (intensieve groep) of instructieonafhankelijke groep (verrijkte groep) zit, toch behoefte heeft aan extra ondersteuning buiten de groep. Daarvoor zijn er op onze school gespecialiseerde onderwijsondersteuners aanwezig. In overleg met de intern begeleider wordt bepaald of en waar zij ingezet worden. Het stappenplan 'Ondersteuning buiten de groep' geeft weer hoe de verdeling wordt gemaakt. Het onderwijsaanbod staat in het groepsplan.

Zie stappenplan 'Ondersteuning buiten de groep'

3.2 Verlengen/ Ontwikkelingsachterstand in gr 3 t/m 8

Verlengen

Wij volgens onze leerlingen en hun ontwikkeling (handelings-)gericht, vroegtijdig en gepland. Wij kijken naar de individuele groei van de leerling als ook naar de vergelijking met betrekking tot wat zijn leeftijdsgenoten doen. *'Vertoont deze leerling groei passend bij zijn kunnen en/ of een leeftijdsadequate ontwikkeling?'* Wij willen het hoogst haalbare uit kinderen halen op alle gebieden. Zo nodig zetten wij vroegtijdig en preventief hulpmiddelen in.

Het kan zich voordoen dat een leerling zich onvoldoende ontwikkeld waarbij de potentie tot meer groei er wel in zit. Verlengen zou eventueel een mogelijkheid kunnen zijn. Deze stap

nemen wij niet lichtzinnig. Voor de leerling en zijn ouder(s)/verzorger(s) is dit een ingrijpende beslissing. Verlengen van de basisschool betekent namelijk dat de normale ontwikkeling van een kind wordt onderbroken, (een deel van) het oude lesprogramma moet opnieuw worden gedaan. De leerling wordt uit zijn (vrienden-)groep gehaald.

Voor de beslissing een kind te laten verlengen, geldt daarom een heel zorgvuldige afweging. Deze, kunt u lezen in ons *protocol 'verlengen van de basisschool'*.

Het vervroegd verlaten van de basisschool kan in enkele situaties de beste oplossing zijn voor een kind. Ook dit staat beschreven in ons protocol verlengen van de basisschool.

Zie verder protocol 'Verlengen van de basisschool'

Eigen leerlijn/ Ontwikkelingsperspectief/ Passend perspectieven

Als een kind één keer een leerjaar verlengd heeft en vervolgens niet in staat blijkt te zijn om (een deel van) het schoolprogramma van een volgende groep te volgen op dat niveau, wordt bekeken in hoeverre de school tegemoet kan komen aan de specifieke behoeften van het kind. De leerling gaat voor een of meerdere vakgebieden op een eigen leerlijn werken. Dit betekent dat de einddoelen voor de basisschool niet behaald worden voor een of meerdere vakken. Ook hierbij gaan wij uit van het behalen van de minimale 1 F doelen op 12 jarige leeftijd. Voor leerlingen die deze extra ondersteuning ontvangen stellen we een ontwikkelingsperspectief op, op basis van zorgvuldig overleg met de ouders. Het ontwikkelingsperspectief beschrijft onze doelen, hoe dicht de leerling de gestelde doelen kan benaderen en welke extra ondersteuning daar voor nodig is.

Het ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld voor leerlingen die, ondanks de inspanningen van de school, het fundamentele niveau 1F (op onderdelen) niet halen. Wij werken vanuit 'Passende Perspectieven'.

Zie verder het protocol 'Eigen leerlijn, werken met een opp'.

Verwijzing naar Speciaal onderwijs

Een verwijzing naar het speciaal onderwijs kan daar waar zij de leerling beter kunnen begeleiden ook een optie zijn. Dit wordt in nauw overleg met ouders en SWV gedaan.

3.3 Ontwikkelingsvoorsprong gr 3 t/m 8

Verrijken, verdiepen, versnellen

In eerste instantie dagen wij leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong op CBS 't Speel-Kwartier uit in de eigen groepen en in de eigen school. De leerling maakt gebruik van het verrijkte/ verdiepte onderwijsprogramma wat beschreven staat in het groepsplan per vakgebied. Het verrijkte/ verdiepte onderwijsprogramma kan uiteindelijk niet voldoende zijn. Doortoetsing, observatie en analyse toont zijn/ haar onderwijsbehoeftes aan.

Als blijkt dat het verdiepte onderwijsprogramma onvoldoende uitdaging en verdieping biedt, kan de leerling voor één vakgebied zijn instructie bij een hogere groep volgen. Zo ook kan een leerling geheel versneld naar de volgende groep gaan/ als het ware de leerstof van de huidige groep 'overslaan'. Dit kan alleen als de leerling op alle gebieden voldoende scoort, zo ook dat zijn verwijzingsniveau voor het voortgezet onderwijs eender blijft. Van zelfsprekend gebeurt dit in nauw overleg en na uitvoerig onderzoek.

Zie verder ons protocol 'Ontwikkelingsvoorsprong; meer- en/ of hoogbegaafdheid'

Bovenschoolse plusklas

Daarbij kent de Stichting CPOV een bovenschoolse plusklas. Leerlingen van vanaf groep 4 tot en met 8 die hoogbegaafd zijn, kunnen voor plaatsing in aanmerking komen. Doel van de plusklas is de leerlingen in de ontmoeting met ontwikkelingsgelijken de gelegenheid te geven zich aan elkaar te spiegelen, zich verder te ontwikkelen, hun zelfvertrouwen te verbeteren en de natuurlijke drang om te leren weer op te bouwen.

Voltijdvoorziening voor onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen

't Speel-Kwartier start in september 2017 vanuit haar stichting CPOV een voltijdvoorziening voor onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen op haar locatie. Dit is onderwijs voor kinderen met een IQ rond of hoger dan 135 die als hoogbegaafd zijn gekenmerkt door een psychologisch onderzoek. Deze vorm van onderwijs zal de Junior Academie gaan heten. Zoals u in ons logo kunt lezen afgekort als **JA!**

Dit staat voor

J - Jezelf worden
U - Uitdaging vinden
N - Naaste zien
I - Inspiratie zoeken
O - Ontwikkeling doormaken
R - Rideo ergo sum

Waarom is voltijd-onderwijs aan hoogbegaafden nodig zult u zich wellicht afvragen?

Op basisschool 't Speel-Kwartier bieden wij passend onderwijs aan in ons regulier onderwijsaanbod. Wij spelen vanuit onze mogelijkheden in op de onderwijsbehoeftes van elke kind. Dit is toereikend voor merendeel van de kinderen. Wij zien dat er een groep kinderen is die andere (onderwijs-)behoeftes heeft, die in de mogelijkheden en setting van onze school én andere basisscholen niet tot hun recht komen. Hoogbegaafde leerlingen leren anders, nemen de wereld op hun eigen manier tot zich en hebben behoefte aan een versneld, verdiept, verrijkt en compact onderwijsprogramma om te komen tot een zinvolle en toereikende voorbereiding op hun vervolgopleiding en plaats in de samenleving. Deze kinderen kunnen in principe de gehele basisschool in drie tot vier jaar doorlopen. Om tot leren leren en ontwikkelen te komen wordt bij het onderwijs op de Junior Academie met het onderwijsaanbod ingespeeld op deze specifieke behoeftes.

HOOFDSTUK 5 - Communicatie binnen onze ondersteuningsstructuur

De communicatie is een belangrijke en essentiële schakel in het goed functioneren van onze school en het geven van goed onderwijs. Openheid en vertrouwen zijn daarbij onmisbare kenmerken van een goede communicatie. We kunnen de communicatie op verschillende relaties bekijken.

5.1 Communicatie met leerlingen

Openheid, vertrouwen en voorspelbaarheid zijn naar de leerlingen toe belangrijke eigenschappen van een goede communicatie. Het is goed voor de kinderen te weten waarom je iets doet of juist niet doet. *Positieve woorden* zijn een belangrijke stimulans voor kinderen om te komen tot leren. Dat betreft onze communicatie naar de leerlingen toe. *Actief luisteren* naar de leerlingen is zeker een goede vaardigheid die groepsleerkrachten moeten beheersen. Communicatie van de leerlingen naar ons kunnen we stimuleren door een goed voorbeeld, maar ook door hen te leren reflecteren. Dit is een belangrijke schakel in de ontwikkeling van de leerlingen. Sociale en cognitieve vaardigheden worden hiermee vergroot.

5.2 Communicatie met ouders

Openheid en vertrouwen zijn in de communicatie met de ouders een belangrijk kenmerk. In onze missie staat dat samenwerken een belangrijk uitgangspunt is voor onze school. We hebben de informatie van de ouders nodig om een goed beeld van de ontwikkeling van een kind te krijgen. Pas als opvoeding en stimulering van de ontwikkeling van de kinderen thuis en op school op dezelfde lijn zitten, ontstaat er een optimale omgeving voor een kind om zich te ontwikkelen. Ouders betrekken wij bij het onderwijs aan hun kind. Om hiervoor te zorgen informeren wij ouders hoe wij het onderwijs in de groep verzorgen. Zij weten hoe wij op individueel, groeps- of schoolniveau gestalte geven aan het bieden van onderwijs op maat. (passend onderwijs) Ouders

hebben inzicht in alle gegevens betreffende hun kind(eren). Om een open communicatie met ouders te bewerken wordt ons leerlingadministratiesysteem Parnassys op termijn (gedeeltelijk) opgesteld voor hen.

Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht om ouders op correcte wijze op de hoogte te houden met betrekking tot de ontwikkeling van hun kind(eren). Wanneer uit overleg tussen de groepsleerkracht en de IB blijkt dat er extra hulp noodzakelijk is, dan informeert de groepsleerkracht de ouders. Dit kan eventueel samen met de IB.

Ouders worden via Parnassys en/of mail op de hoogte gebracht van eventuele extra hulp in de groep middels het groepsplan.

zie protocol 'Ouderparticipatie 3.0'

Samenwerken met ouders vanuit eigen kennis en expertise

Ouders kennen hun kind het beste, vanuit deze kennis werken wij samen met ouders. Als school zijn wij daarbij onderwijs professionals. Vanuit deze expertise nemen wij de eindverantwoordelijkheid over het geven van goed onderwijs. Dit betekent dat wij overleggen en ouders mee nemen in ons besluit. Als er een eindbeslissing genomen moet worden, nemen wij deze, na overleg en beraad, als school.

5.3 Communicatie met externen

De communicatie met externen gebeurt alleen na schriftelijke toestemming van de ouders. Hiervoor is een toestemmingsformulier waarop aangegeven kan worden met wie overlegd mag worden. Wat de schoolarts en jeugdverpleegkundige betreft, daarin voorziet de schoolarts zelf. Zij vraagt toestemming aan de ouders of ze aan school mag vertellen wat ze gezien heeft en wat haar adviezen naar de ouders zijn. Wij geven vooraf informatie aan de schoolarts en jeugdverpleegkundige over wat wij zien en horen rond het kind. Hiervoor hebben wij geen toestemming nodig, wat ook vermeld staat in de schoolgids. Als ouders daar toch bezwaar tegen hebben, dan zullen ze dat moeten melden.

HOOFDSTUK 6 - Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Iedere professional binnen onze school heeft meerdere bevoegdheden en verantwoordelijkheden als het gaat om de inrichting en uitvoering van het ondersteuningssysteem. Hoewel het volgende overzicht wellicht niet compleet is, beschrijven we deze taken achtereenvolgens voor de groepsleerkracht, de directeur, de intern begeleider, de bouwcoördinator en de ondersteuner.

6.1 Taken groepsleerkracht in het kader van de ondersteuning

- De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het stimuleren en begeleiden van de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in zijn groep en gaat er vanuit dat leerlingen verschillende onderwijsbehoeften hebben. De taak van de groepsleerkracht is om zo goed mogelijk aan deze behoeften tegemoet te komen;
- De groepsleerkracht werkt met het interne ondersteuningssysteem van de school;
- De groepsleerkracht maakt verslag van zaken die belangrijk zijn in het dagverslag van Parnassys (beredeneerd onderwijs aanbod, observaties, gesprekken e.d.);
- De groepsleerkracht maakt een groepsjaarplanning;
- De groepsleerkracht neemt de toetsen af, kijkt ze na, analyseert en evalueert deze;
- De groepsleerkracht maakt een groepsoverzicht;
- De groepsleerkracht geeft middels toetsevaluaties toetsinformatie door aan de intern begeleiders;
- De groepsleerkracht legt schriftelijk verslag van de vorderingen van de leerlingen in de Ondersteuningsmap/ parnassys m.b.v ogw-hgs documenten;
- De groepsleerkracht signaleert, observeert en interpreteert de toetsgegevens, indien gewenst samen met de IB en stelt groepsplan op (alleen indien echt nodig een individueel plan);
- De groepsleerkracht biedt de leerstof aan op drie niveaus;
- De groepsleerkracht bereidt groepsbesprekingen voor m.b.v. de checklist groepsbesprekingen;

- De groepsleerkracht meldt hulpvraagleerlingen aan bij de interne begeleiders voor nader overleg;
- De groepsleerkracht onderhoudt regelmatig contact met ouders van alle leerlingen in de groep en draagt zorg voor rapportage;
- De groepsleerkracht draagt bij aan innovaties en ontwikkelingen binnen de school;
- De groepsleerkracht dient op de hoogte te blijven van recente ontwikkelingen op het gebied van ondersteunings en/of leerlingenproblematiek.

6.2 Taken directeur in het kader van de leerlingondersteuning

- De directeur is eindverantwoordelijk voor de ondersteuning binnen de school;
- De directeur laat zich informeren door alle bij de ondersteuning betrokken personen;
- De directeur geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de bij de ondersteuning betrokken personen;
- De directeur coördineert de ontwikkelingen op het gebied van de ondersteuning;
- De directeur neemt besluiten m.b.t. ondersteuning;
- De directeur initieert veranderingen en ontwikkelingen, zo mogelijk samen met de voor de ondersteuning verantwoordelijke personen;
- De directeur heeft regelmatig overleg met de IB en andere voor de zorg verantwoordelijke personen binnen de school; in elk geval twee keer per jaar worden de LOVS-toetsopbrengsten besproken met de IB;
- De directeur stimuleert nascholing op het gebied van specifieke leerlingondersteuning;
- De directeur onderhandelt en sluit contracten met externe ondersteuningsinstanties;
- De directeur bewaakt het ontwikkelingsproces van de school, rekening houdend met het schoolconcept en het schoolplan;
- De directeur houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen m.b.t. onderwijsinnovaties;
- De directeur legt verantwoording af aan het bevoegd gezag.

6.3 Taken IB in het kader van de leerlingondersteuning

Coördinerende taken

- De IB stelt procedures en richtlijnen op, o.a. het opzetten en uitwerken van het LOVS;
- De IB organiseert onderzoek en hulp;
- De IB bewaakt procedures en afspraken;
- De IB bereidt leerlingenbesprekingen, groepsbesprekingen en ondersteuningsoverleg voor en zit deze besprekingen voor;
- De IB heeft regelmatig overleg met de directeur (DIBO);
- De IB zorgt voor dossiervorming en dossierbeheer;
- De IB stelt de toetskalender op;
- De IB verzamelt toetsgegevens en/of groepsoverzichten;
- De IB coördineert aanmelding en verwijzing van leerlingen voor extra ondersteuning;
- De IB onderhoudt contacten met andere IB's uit het werkverband;
- De IB coördineert gesprekken met ouders.

Begeleidende en adviserende taken

- De IB verzorgt collegiale consultatie;
- De IB geeft gevraagd en ongevraagd hulp en advies aan collega's m.b.t. hulpvraagleerlingen, didactische vragen e.d.;
- De IB biedt groepsleerkrachten hulp bij het maken van een groepsplan of een individueel hulpplan n.a.v. toetsgegevens en observaties;
- De IB ondersteunt groepsleerkrachten bij het zoeken van remediërend materiaal en maakt ze wegwijs in de orthotheek;
- De IB observeert klassensituaties;
- De IB adviseert de directeur bij verlengen van de basisschool van leerlingen;
- De IB adviseert de directeur bij de intake en/of aannahme van nieuwe leerlingen;
- De IB coacht groepsleerkrachten;
- De IB ondersteunt groepsleerkrachten bij het onderhouden van contacten met ouders;

Innoverende taken

- De IB zorgt voor kennisoverdracht bij inhoudelijke vergaderingen;
- De IB analyseert de ondersteuningsverbreding, werkt didactische leerlijnen uit n.a.v. toetsresultaten en gegevens afkomstig uit de groeps- en leerlingbesprekingen, koppelt ideeën terug naar het team;
- De IB evalueert de ondersteuningsverbreding;
- De IB motiveert groepsleerkrachten;
- De IB neemt initiatieven in innovatieve veranderingen m.b.t. het didactisch en sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen binnen de school.
- De IB maakt de ondersteuningsparagrafen van het schoolplan en de schoolgids;
- De IB zet protocollen op en implementeert deze met betrekking tot de ondersteuning.

6.4 Taken bouwcoördinator in het kader van de leerlingondersteuning

Personele taken:

- De bouwcoördinator is het eerste aanspreekpunt voor alle groepsleerkrachten uit de desbetreffende bouw;
- De bouwcoördinator stimuleert, motiveert en stuurt de groepsleerkrachten binnen de bouw;
- De bouwcoördinator houdt klassenconsultaties en voert voortgangsgesprekken;
- De bouwcoördinator draagt in overleg met de directeur en IB zorgt voor de begeleiding van nieuwe groepsleerkrachten volgens opgesteld beleid.

Onderwijskundige taken:

- De bouwcoördinator geeft leiding aan onderwijskundige veranderingsprocessen binnen de bouw en draagt zorg voor implementatie en borging daarvan;
- De bouwcoördinator waakt over de doorgaande lijn ten aanzien van de onderwijskundige processen;
- De bouwcoördinator neemt initiatieven voor vernieuwingen passend binnen de visie van de school.

Bevoegdheden

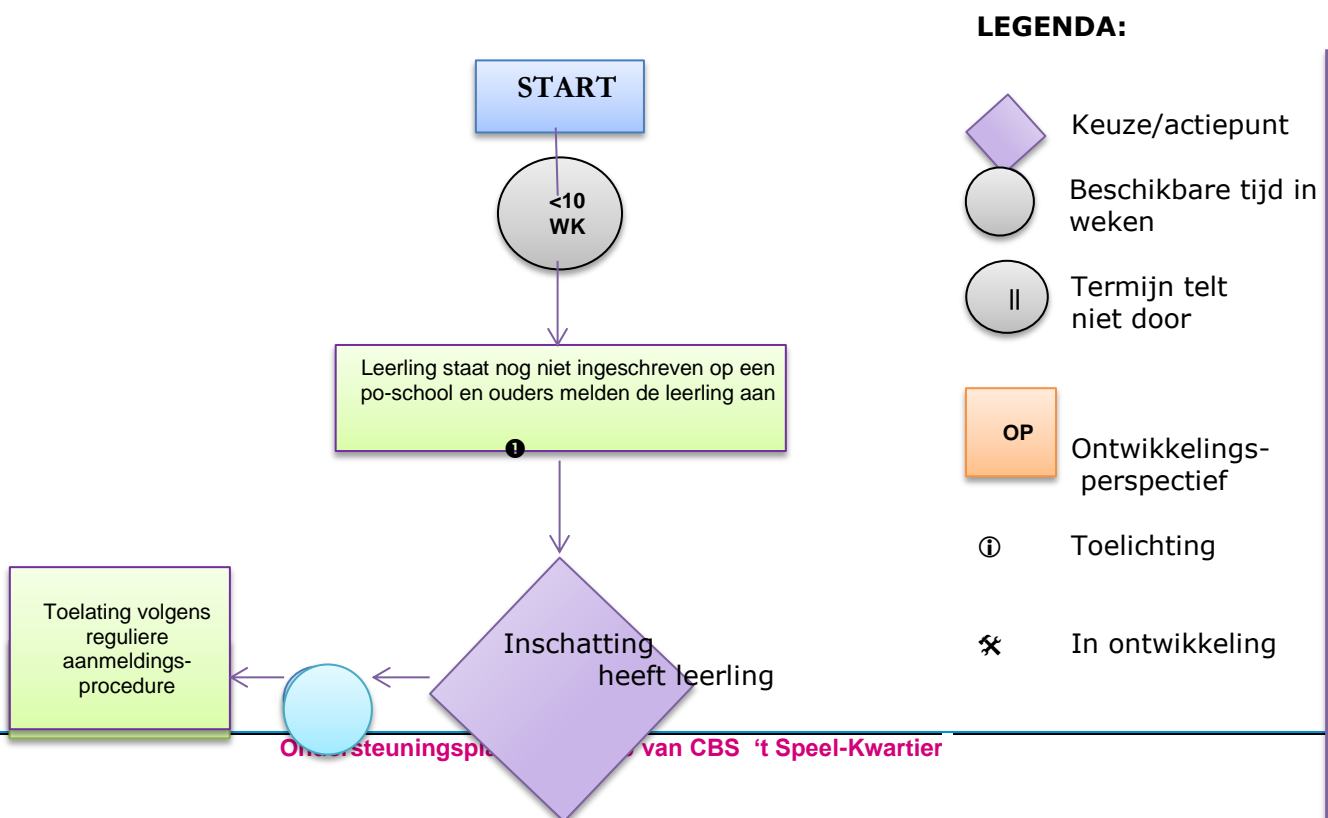
- het adviseren van de directie;
- het organiseren van bouwvergaderingen en het toezien op de aanwezigheid van personeel;
- het aanspreken van groepsleerkrachten uit de bouw;
- het nemen en bewaken van besluiten in verschillende vormen van bouwoverleg;
- het uitvoeren van gemandateerde taken van de directeur, bijv. het voeren van de voortgangsgesprekken in de desbetreffende bouw;
- het voeren van overleg met externen aangaande de bouw;
- het uitvoeren van klassenconsultaties met de bijbehorende gesprekken.

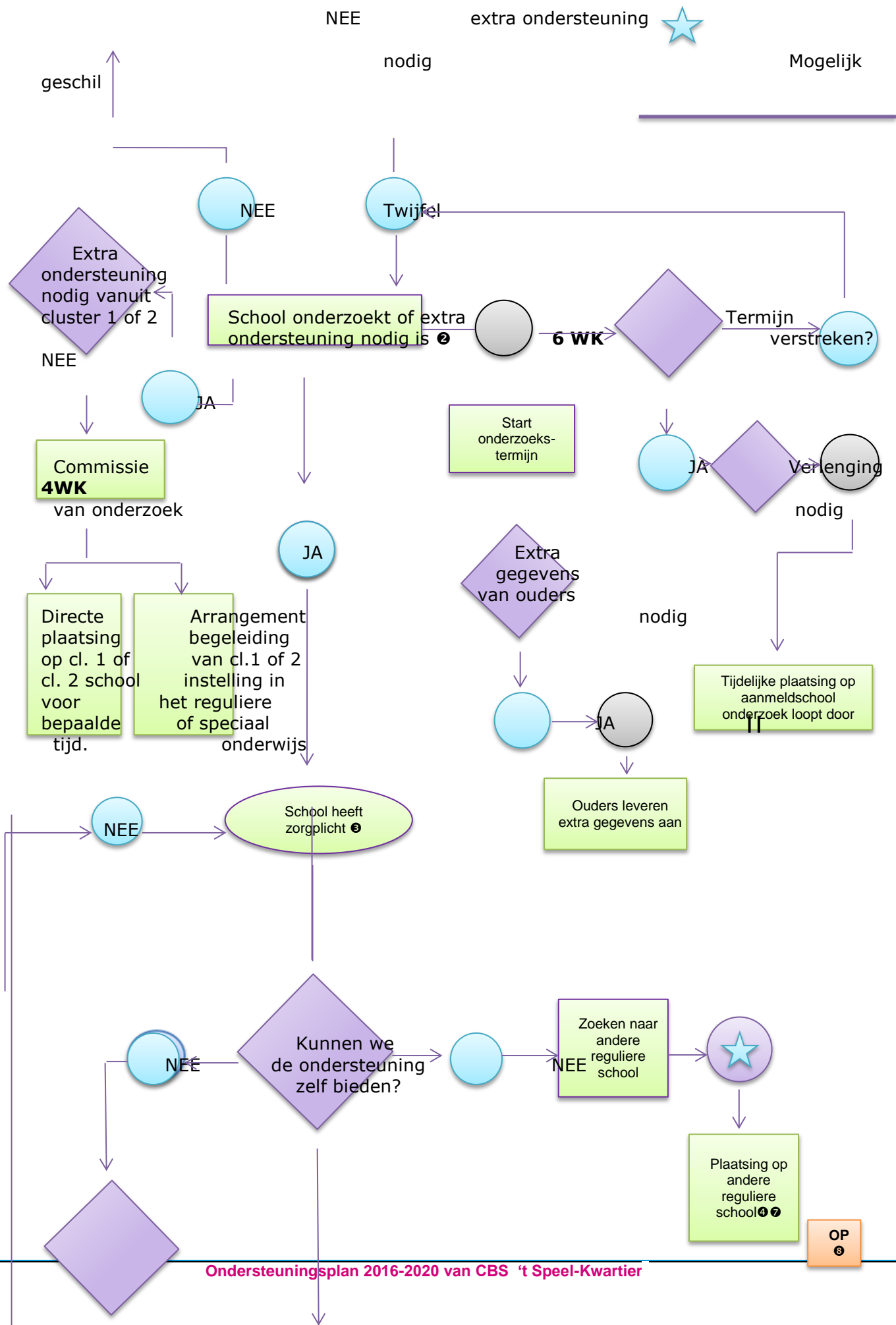
6.5 Taken ondersteuner groep 1 t/m 8

- De onderwijsondersteuner ondersteunt de leerkrachten en de IB bij het geven van goed onderwijs.
- De onderwijsondersteuner registreert zijn haar handelingen en de individuele analyses.

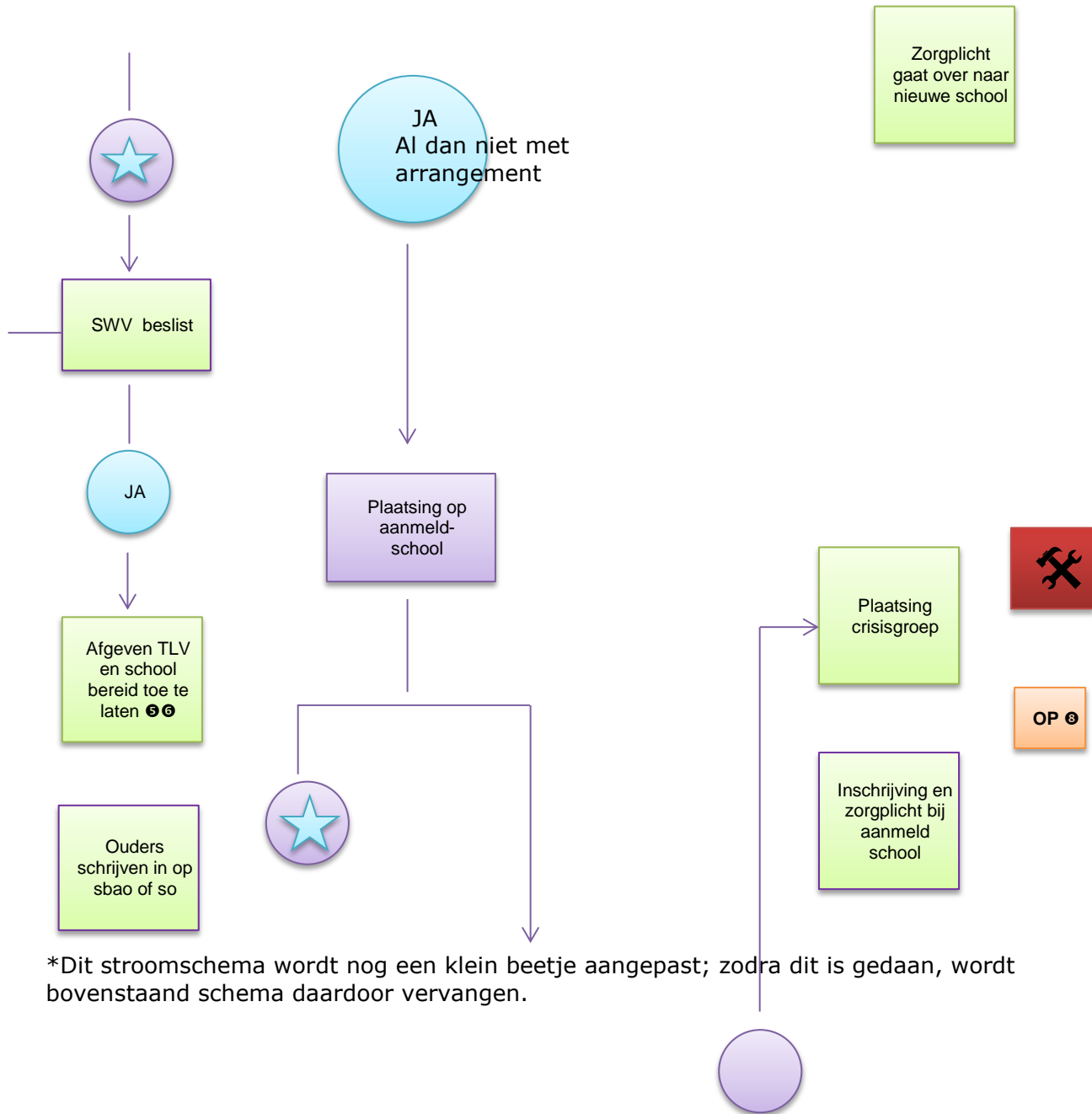
HOOFDSTUK 7 - Bijlagen

Bijlage 1: Stroomschema* zorgplicht bij aanmelding reguliere basisschool

Toelaatbaarheid
sbao of so

*Dit stroomschema wordt nog een klein beetje aangepast; zodra dit is gedaan, wordt bovenstaand schema daardoor vervangen.